

НАДА

У доба промена, свет остаје на онима што стално уче, док научени увиђају да су сјајно опремљени за живот у свету који више не постоји.

УПОЗНАЈ САМОГА СЕБЕ

Јеванђељска прича о царинику и фарисеју из Јеванђеља по Луки, приближава нас за још један корак ближе великопосном путовању у средиште наше душе, припрема нас за тај велики подвиг, који није само један у низу постова, нити један од годишњих периода промене јеловника, већ могућност отварања сасвим новог хоризонта односа са Богом, са људима и са самим собом.

Поред основне поуке о покајању, које је спасило цариника, а чији је недостатак одвојио фарисеја од Бога, ова прича има многе слојеве тумачења и поука. Она нам открива скривене одаје наше душе, наше непрепознато фарисејство. Кад год молитвена правила, физичка страна поста, критике других због погрешака, или ма која друга спољашња манифестација вере, заузму главну трпезу наше душе, остављајући љубав да чека негде подаље од нас, ми идемо путем фарисеја.

Фарисејство је лажна, спољашња религиозност, лишена љубави, а потекла из чисте гордости. Колико пута са највећом понизношћу говоримо о својој грешности и недостојности, потајно се наслађујући што показујемо "исправну" религиозност пред другима, али - када неко други помене неку нашу погрешку, та скрушеност истог тренутка нестаје, заузимамо одбрамбени став, правдајући се или нападајући саговорника.

Сви ми желимо да будемо "добри", праведни, успешни, признати у друштву, то је разумљиво.

Међутим, та тежња често нема ничег заједничког са Богом, а некад Му бива и супротна. Углед у друштву и спољашња исправност не подразумевају оно једино потребно за наше спасење: покајање и љубав. Покајање је тешко; зато је многим лакше да граде слику о себи у јавности него да уђу у непрепознате дубине своје душе и сусретну се са покајаним и правим собом.

Покај се и познаћеш себе. Највише себе познајемо покајањем. То је скривена историја наших дела. Тако долазимо до још једне важне димензије Јеванђеља о царинику и фарисеју: разлике живљења апстракција/идеја и стварног живота. Фарисеј није само горд, већ и убеђен у своју исправну религиозност и праведност, у своју слику и идеју о стварности. Тим искорак у свет идеја и апстракција, свог гордог мишљења, он напушта реалан свет, додир са Богом и човеком. И, кад год се држимо само својих идеја о стварности, од нас одлази истинска љубав, губимо заједницу са Богом, остајемо у малом, затвореном кругу сопствене сујете, неслободни, без истинске радости, не живећи стварни живот.

Насупрот томе, цариник јасно види стварност: његова душа је у паду, нема ништа честито да изнесе пред Господа, једино што има је покајање и молитвени вапај за помиловањем. Ако својој деци намећемо своју замисао њиховог живота, било да се ради о великом броју ваннаставних активности или спољашњој религиозности, не питајући се о њиховој стварној личности - значи да живимо у свету идеја, да се нама допада одређена идеја о нашој деци. Ако увек журимо да другима дајемо савете, не сачекавши Божији одговор, не познајући целину нечије ситуације и тајне његове душе - значи да нама годи идеја о томе да смо туђи саветодавци, они који увек

имају одговор на све, макар и не био тачан. Ако смо упорни у настојању да остваримо неки циљ, не промисливши да ли је то уопште добро за нас, да ли је по Божијој вољи - свакако да смо у сфери идеја, а не стварног живота.

Стварни живот тражи наше смирење, љубав и престанак истицања своје воље и свог егоизма у први план. Стварни живот је ослобођен свих стега наших замисли о стварности, он прати Божију вољу, која нас, по неизмерној љубави, води најбољим путем. Стварни живот почиње признањем себи да ништа немамо и ништа не знамо, јер нам је све од Бога дато и све наше уздање је у Њега. То признање значи покајање и цариников вапај: Господе, милостив буди мени грешном! Тада смо неоптерећени својим егом и себичношћу, нити својим идејама о себи и свету око нас.

Спољашње познавање хришћанства без унутрашњег смирења, убеђења и налажења свог места, може нанети велике повреде, чак и ако има добре намере. ... Што мање мислиш о духовном животу на апстрактан начин, а више се трудиш у подвизима свакодневног живота, молећи се по својој снази..., утолико боље по тебе. Окрени се ревносном хришћанству, труди се из дана у дан и Бог ће ти подарити мудрост.

ДОБРО ЈЕ ШТО ПОСТОЈИМ

Људи већ хиљадама година откривају Земљу, њене континенте, дубине мора, велике прашуме, врхунце брда, откривају атомске тајне, Свемир, Месец... А још је толико тога остало неоткривено. Велики нобеловац, Алексис Карел, књижевник, написао је познату књигу: *Човек непознаница*. Човек је непознаница још увек и психологији и педагогији и психијатрима, иако сви о човеку већ пуно тога знају. Међутим, свако је највећа непознаница самом себи.

Знамо име свога оца и познајемо име своје мајке. Знамо чији смо синови или кћери. Знамо датум свога рођења и познајемо из причања својих родитеља околности у којима смо рођени. Можемо пратити свој развој, раст и своју историју откад памтимо себе. Са радошћу слушамо приче родитеља, бака и дека о доживљајима, понашањима које смо чинили када смо били сасвим мали. Радо ћемо погледати и слике из свог раног детињства и више-мање задовољно ћемо се насмешити с осећањем: како је лепо што постојим. Међутим, у зрелијим годинама сасвим нам је јасно да нисмо само оно што смо добили од свога оца и своје мајке – тело. Имамо тело. И то тело је огромна тајна, али то је моје тело. Могу га анализирати на делове, па сваки део на мање делове, а онда могу доћи до

сваког атома и на крају свему томе могу рећи нпр. ову реченицу: Ово је атом мога срца или ово је моја нога, али када кажем ја, онда је то све заједно и још више од тога. Намеће ми се основно питање које не могу до краја схватити, а то је ЈА.

Читамо у Библији да је Бог човека створио и да је и прва материја створена од Бога. Али, човек је постао човеком онда кад му је Бог удахнуо душу. Дакле, човек је и дух. Нема два човека. Један је човек, али тај један је дух и тело. У тренутку нашег зачећа Бог је рекао: Нека буде. И од толиких комбинација (око 3000) почео сам постојати ја. Имамо дакле Бога за Оца и добре родитеље. Они су се у једном тренутку нашли заједно као сарадници. На истом позиву у стварању мене као човека. То је мој почетак.

Даље, размишљам о себи и нехотице се упоређујем с другим људима. Ја пре никада нисам постојао и ја никада више нећу постојати него већ сада. Једнако ако ми је јасно да на кугли земаљској није било, нема и неће бити човека који је сасвим исти као ја. Ја сам дакле, јединствен, јединца, непоновљив. Таквих какав сам ја нема више на свету и неће ни бити. Како је Бог богат када се ни у једном створењу не понавља. Увек ствара оригинал.

Ми људи се тешко можемо до краја познати ваш зато што је свако од нас јединца и непоновљив. Покушаћу барем себе упознати да би тако могао упознати лакше и друге људе.

Препознајем се и у свом телу. Знамо да тело није зло, него да је чудесно начињено, да је лепо, племенито. Исто тако, с обзиром на то постоји сексуално подручје, оно је часно, али тај сексуални живот није за јавност. Он као лепа тајна живота припада интимности сваког живота. Као извор живота, у часном браку је полни живот вредан поштовања.

Без обзира на то да ли је неко верник или није, ако посматра тајну живота, брак и људску полност, осудићемо распуштеност и неодговорну сексуалност. Необузданост сексуалног живота јесте појава пропадања. Самосавладавање, самодисциплина није ропство чак ни у љубави. Нарочито је младима потребна животна радост и животна снага.

Помисао да неко тргује на рачун полног налога људи (комерцијализација полности) доказује до које је злоупотребе дошло.

Макар се многи око нас топе и утапају, ми нећемо. У каквим је приликама и околностима настало хришћанство? У таквим и у још много

горим. Ефес, у којем Павле оснива Цркву, јесте упориште паганске богиње Дајане, богиње природе и полног нагона, а ипак хришћани ту почињу да живе чисто (Дела 19). Коринт је био најбогатији и најразвратнији град Грчке с храмом богиње Афродите (феничка, азијска и грчка богиња блудности) а Павле оснива ту заједницу хришћана (Дела 18). А и Рим у којем је укорењена Црква, није био мање развратан. А ипак они који су поверовали, они су се обратили и почели мислити другачије и живети другачије. Павле им пише: И ви сте бити такви, а сада сте се ослободили покварености (Римљанима 6,17). За тело дакле захваљујемо, али смо за њега веома одговорни.

Нека речи Псалма 139,1-6 буду наша молитва захвалности за дар живота:

Госпode, ти ме испитујеш и ти ме познајеш. Ти знаш кад седам и кад устајем, издалека знаш помисли моје. Ходам, почивам – ти гледаш, познајеш све путеве моје. Још ми реч на језик није дошла, а гле, Госпode, ти је знаш. Страга и спреда ти ме обухваташ и стављаш на мене руку своју. Чудесно ми је то сазнање моје, превисоко да бих га схватио.

ЦИЉ И СМИСАО НАШЕГ ПОСТОЈАЊА ЈЕ БОГОЧОВЕК

Радозналост јесте једна од човекових основних особина. Потреба за тражењем, за давањем смисла свему око себе на концу и себи јесте део наше човечанске природе. Од момента стварања човек учи, учи да себи објасни ко је, шта је и чему све ово? Смисао свему даје ред, хармонију и сврху егзистенције. Прво што приметимо у нашој радозналости, да ништа око нас није случајно. Зраци сунца, вода, облаци, киша, кожа, очи, коса, љубав, наше тело и све у нама и око нас има неку сврху и функцију. Све је добро како каже Свето Писмо. Све што је човек направио јесте пројектовање онога што је човек, са сврхом и циљем постојања. Водећи се логиком да све створено и тварно има постојање, логично је и да човек има сврху и свој смисао.

Страх од смрти у многome дефинише живот човека, као и потрага за бесмртношћу и оним што следује након смрти. Човек као узвишено биће у себи има душу која му јесте водиља ка бесмртности, зато и тражи смисао, али и Бога. Душа јесте нематеријална у нама и она представља одраз Боголикости. Природно да душа као таква тежи себи, то јесте тежи Богу као свом почетку и крајњем циљу. Бог као извор и Творац свега се налази у центру постојања, тако би и наш живот да не би био бесмислен требао да има Бога као меру живота и живот као пут ка Њему. Савремена цивилизација ставља акценат

на хуманизам, подређујући све човеку и стављајући човека као пуноћу свих ствари, чиме не само да постаје безбожна него и бесмислена. Хуманизам тежи сам на себи, развија се егоизам и у борби за човека настаје богоборство. Људска цивилизација јесте варбијална и као таква склона је променама своје сопствене сврхе. Све око нас и ако исто, опет је промењиво. Човек да би нашао смисао и постојање мора да тражи оно што је увек исто. Бог је мерило једино за човека. Бог је увек исти, зато је Истина и само у заједници са Богом човек може да има сигурност свог постојања, и пуноћу смисла. Само човек у заједници са Богом постаје несмртан, остварује свој потенцијал у вечности. Да би човек постао Бог, Бог је постао човек. Уподобљавање човека Богу јест тежња ка Богочовеку – Господу Христу. Човек који живи Богом има потпуну сврху свог живота, смисао постојања и вечну егзистенцију. Оваплоћењем Господа Христа, људска природа добија свој путоказ ка вечности. Боголика душа тако тежећи ка Богу као свом Творцу има јасан принцип за остварење Богочовечанске заједнице.

Господ Христос јесте циљ нашег постојања. Само бивајући Христов човек бива оригинално свој испуњавајући своје назначење постојања. Проблем смрти и неизвесност живота решава се Христом, Васкрсењем као последицом смрти и вечним животом као смислом овог тренутног. Човек који живи Богом и за Бога јесте истински човек који има смисао постојања и вечност, јер је Богочовек мјера свих ствари и остварење људског потенцијала.

СМИСАО ЖИВОТА

Шта је смисао живота? Како могу да нађем сврху, испуњеност и задовољство у животу? Да ли имам потенцијал да постигнем у животу нешто што је од трајног значаја? Многи људи се никада нису зауставили да размисле о смислу живота. Много година касније, они се осврћу иза себе и питају се зашто су се њихови односи распали и зашто се осећају толико празни иако су можда успели да постигну оно што су поставили себи за циљ. Многи се циљеви покажу испразни тек пошто се године протраће у тежњи да их достигнумо.

У нашем друштву, људи трагају за многим циљевима, мислећи да ће у њима наћи смисао. Нека од ових трагања укључују: успех у послу, богатство, добре односе, секс, забаву, добра дела према другима, итд. Људи су сведоци да и ако су постигли своје циљеве да буду богати, да имају добре односе и задовољство, још увек постоји дубока празнина у њима – осећање празнине које изгледа као да ништа не може да испуни.

Писац библијске књиге, Књига Проповедника, изразио је ово осећање речима: „Таштина над таштинама,....., таштина над таштинама, све је таштина.“ Овај писац је имао неизмерно богатство, био је најмудрији човек свих времена, имао је стотине жена, палата и вртова да су му завидела сва краљевства, најбољу храну и вино и најбољи вид забаве који је постојао. И у једном тренутку је рекао, да све што је желео, то је и имао. Али ипак је закључио да је „живот под сунцем“ (живот који као да је само оно што можемо видети очима и искусити чулима) бесмислен! Одакле таква празнина? Зато што нас је Бог створио за нешто што је више од онога што можемо да доживимо овде и сада. Соломон је рекао о Богу: „И вечност метнуо им је у срце...“ У нашим срцима ми смо свесни да "овде и сада" није све.

У 1. Мојсијевој, првој књизи у Библији, налазимо да је Бог створио људе на своју слику (1. Мојсијева 1,26). Ово значи да личимо на Бога више него на било шта друго (било који облик живота). Пре него што је човечанство пало у грех и што је проклетство дошло на земљу налазимо следеће: (1) Бог је створио човека као друштвено биће (1. Мојсијева 2,18-25); (2) Бог је човеку дао посао (1. Мојсијева 2,15); (3) Бог је имао заједништво са човеком (1. Мојсијева 3,8); и (4) Бог је човеку дао власт над земљом (1. Мојсијева 1,26). У чему је значај ових ствари? Верујем да је Бог намеравао да кроз сваку од њих живот људи буде испуњенији, али на све њих (посебно на човекову заједницу са Богом) негативно је утицао човеков пад у грех и као последица тога проклетство земље (1. Мојсијева 3).

У Откривењу, последњој књизи Библије, на крају многих догађаја последњих времена, Бог открива да ће уништити садашњу земљу и небо, онакве како их ми знамо, и да ће прогласити вечно стање стварањем нове земље и новог неба. У то време, он ће обновити пуну заједницу са откупљеним човечанством. Неки ће људи бити осуђени као недостојни и биће бачени у ватрено језеро (Откривење 20,11-15). Тиме ће и с проклетством греха бити свршено; неће више бити греха, патње, болести, смрти, бола, итд. (Откривење 21,4). Верници ће бити наследници свега, Бог ће становати међу њима, и они ће бити Његови синови (Откривење 21,7). И тако ћемо заокружити читав процес почев од тога да нас је Бог створио да имамо заједништво са Њим; да је човек згрешио, прекидајући тај однос; Бог онда обнавља то заједништво у потпуности у вечности са онима које је Он сматрао достојним. Сада, проћи кроз живот постижући све и свашта само да би на крају умрли и били вечно одвојени од Бога, било би више него узалудно! Али Бог је учинио не само вечно блаженство могућим (Лука 23,43), већ и да овај живот буде задовољавајући и

смисаон такође. Сада, како се ово вечно блаженство и „рај на земљи“ могу добити?

ОБНОВЉЕЊЕ СМИСЛА ЖИВОТА КРОЗ ИСУСА ХРИСТА

Као што је напоменуто горе, прави смисао сада и у вечности особа може наћи кроз обновљење односа са Богом који је био изгубљен још у време када су Адам и Ева пали у грех. Данас, тај однос је једино могућ кроз Његовог Сина, Исуса Христа (Делас 4,12; Јован 14,6; Јован 1,12). Вечни живот се добија када се особа покаје од својих греха (када више не жели да буде у њему већ жели да је Христ промени и од ње начини нову особу) и почне да се ослања на Исуса Христа као свог Спаситеља.

Сада, прави смисао живота није само да шватимо да је Исус Спаситељ (без обзира колико је то чудесно). Него, прави смисао у животу се налази када особа почне да следи Христа као његов ученик, када почне да учи о Њему, проводи време са Њим у Његовој Речи, Библији, да комуницира са Њим кроз молитву и да хода са Њим у послушности Његовим заповестима. Ако сте неко ко не верује (или сте млад верник) вероватно себи говорите: „То ми нимало не изгледа узбудљиво или занимљиво!“ Али молим те настави да читаш даље. Исус је изјавио следеће:

„Дођите к мени сви који сте уморни и отерећени, и ја ћу вас одморити. Узмите мој јарам на себе и научите од мене, јер ја сам кротак и смиран у срцу, и наћи ћете одмор у својим душама. Јер је мој јарам благ и моје бреме је лако.“ (Матеј 11,28-30). „Ја сам дошао да имају живот и да га имају у изобиљу.“ (Јован 10,10б). „Тада рече Исус својим ученицима: ако ко хоће да пође за мном, нека се одрече самога себе и узме крст свој и иде за мном. Јер ко хоће да спасе свој живот – изгубиће га; а ко изгуби свој живот мене ради – наћи ће га“ (Матеј 16,24-25). „Теши се ГОСПОДОМ и учиниће ти што ти срце жели“ (Псалам 37,4).

Оно што сви ови стихови говоре је да ми имамо избор. Можемо да наставимо да управљамо својим животима (и као последицу имамо испразне животе) или можемо да изаберемо да тражимо Бога и Његову вољу за наше животе целим срцем (што ће као последицу имати пун живот, испуњене жеље наших срца и нађено задовољство и испуњење). Ово је разлог што нас Бог воли и што жели најбоље за нас (не и обавезно најлакши живот али најиспуњенији).